

& Hieronymi timuerunt valde? verè timor Domini non est ante oculos tuos.

His & aliis animo recogitatis, si cognoscas te profecisse, gratias age Deo à quo descendit omne donum optimum, & qui dedit tibi victoriam per Jesum Christum. Si verò sentias te defecisse, cave ne animo concidas; vide in quo peccaveris, scito quid desit tibi, & erubescens penitentiam age, resipiscere stude, remedium adhibe, alacrius labora sicut bonus miles Christi, persequere fortius inimicos tuos, neque convertaris donec deficiant, avidius negotiare dum venit Iudex, sanctius ac plenius transige tempus, dum tempus habes. Va tibi, charissime Frater, si hodie audiens vocem Domini, obdures cor tuum!

CAPUT NONUM.

Exercitio annua.

I. **P**ræter recollectionem menstruam unius diei, expedit ut annuam, sex vel octo dierum, instituas, quod venturi sæculi veritates in animum altius descendant tuum, & quod efficacius ad puritatem conscientia, ad unum necessarium, & ad pretiosam Sanctorum mortem intendas. Pro qua recollectione eligere potes ex isto li-

bro, vel ex aliis documenta & exercitia quæ statui tuo tuæque devotioni magis congruent.

II. Consulimus tibi generalem totius anni confessionem, in qua recogitans in amaritudine animæ tuæ omnia peccata omnesque defectus, securius novissima providabis; gaudium in cælo, & tuæ conscientia pacem ac serenitatem paries.

III. Ultima anni die recita in spiritu humilitatis & animo contrito Psalmos Penitentiales; & factus pro te & pro populis reconciliatio, exerce aliquam mortificationem viribus tuis, statui tuo, & confessarii consilio congruentem, in expiationem tuorum, & alienorum peccatorum, & ad bonorum operum ferventiorum per annum sequentem efficaciam assequendam.

IV. In principio anni elige unum ex tua professione Sanctum, quem Patronum & Ducem fideliter singulis anni diebus adhibebis.

V. Præfige tibi unum particulare & radicale vitium, cui utpotè infensissimo tuæ perfectionis hosti bellum per totum annum inferes, nec convertaris donec deficiat: eodem fervore virtutem huic vitio contrariam alacriter exerce. Verùm fortitudinem

Jesu Christi qui vicit mundum, quique nova omnia fecit, ad te semper sollicitus custodi.

VI. In anniversario baptismi renova tuam mundo renuntiationem, fidei professionem, & pacta quæ spondidisti Domino Jesu, cui in eodem baptismo consepultus es.

VII. In adversario tuæ ad Sacerdotium promotionis resuscita gratiam quæ data est tibi per impositionem manuum Presbyterii, renova pariter votum castitatis, tuamque Deo consecrationem, da operam ut renoveris spiritu mentis tuæ, & ut crescas de die in diem in illo qui est caput Christus, qui quidem videns bonam voluntatem tuam admirabiles ascensiones disponet in corde tuo.

VIII. Lege quotannis Ritus & Rubricas, simul & Canones ac Statuta quæ ad te spectant.

IX. Mystera Jesu Christi & beatæ Virginis Mariæ, ac festa Sanctorum per annum occurrentia celebrare contende juxta intentionem sanctæ Ecclesiæ & piorum hominum praxim. Eandem devotionem, si locus sit, cæteris suggerere decet.

X. Elige unum peculiarem diem quo lar-

giores eleemosynas in sinu pauperum concludes, & de his, præsertim verecundis, catalogum institues, ut eos in necessitate, vel per te, vel per alios misericordiæ viros protegere, eisque opitulari possis.

Si sis animarum Pastor, institue singulis annis, aut saltem altero quoque anno, alium catalogum eorum qui juxta tuam prudentiam instruendi sunt ad primam communionem, quos tota animi attentione, totoque cordis affectu ad hoc grande opus, ex quo interdum pendet totius vitæ recta directio, exercebis. Quid statui tuo congruentius? quid Deo jucundius agere vales?

Omittemus hîc consultò alia pia exercitia tùm tibi, tùm aliis ad fervorem agendum & fovendum utilissima, & quæ per anni cursum adhibere licet. Ama eum, & fac quod vis; ejus Spiritus unctio tibi plura suggeret quàm omnes libri.

CAPUT DECIMUM.

Modus peragendi bonum honestè, sanctè, & dignè Deo.

Quid prodest hanc regulam sequi, & quodcumque agere bonum, si id non fuit juxta voluntatem Dei, & secundum beneplacitum Christi? Undè quam multi erunt,

Ee

qui post mirabilia facta dicent: quare jejunavimus & non aspexisti? humiliavimus animas nostras, & nescisti? *Nescio vos*, eis terribiliter respondebitur; ipsismet obsequiis vestris *inhonorastis me*. Cave tibi, charissime Frater. Quapropter sequentia adjuncta cum omnibus operibus tuis conjunge.

ARTICULUS I.

Fervor.

Domino serviens, da operam ut spiritu fervens sis in unione illius fervoris quo Dominus Jesus exultavit ut gigas ad currendam viam. Si interdum cor tuum derelinquat te, deficiat spiritus tuus, & dormire videatur anima tua præ tædio & nausea, his in angustiis oculos conjice in Jesum, qui factus in agonia, victor tamen sui, oblatu est quia ipse voluit. Hoc exemplo confortetur cor tuum, & delectare in Domino qui hilarem datorem diligit, aut saltem scuto bonæ voluntatis munitus, hanc illi offer angustiam in unione ejus angustia, & hæc orabit & operabitur pro te.

Vis charissime Frater, omnem animi excutere teporem? cogita te Regi Regum & Domino dominantium servire, maledictum eum appellari qui facit opus Dei negligenter;

ter; sic intende operi quod hinc & nunc faciendum est, quasi nihil aliud faciendum incumberet; attende illud antiquum monitum: *age quod agis*; omnia tempus habent, sufficit dici malitia sua; sic in particulari opus tuum perage, quasi vitæ tuæ ultimum esset, unde illud Bernardi monitum; *In omni opere dicat sibi; si modo moriturus esses, faceres istud?*

ARTICULUS II.

Devotio interna.

Deus Spiritus est: omnis gloria filia Regis ab intus. Igitur honora Dominum non labiis tantum, verbo & lingua, sed corde; adora eum in spiritu & veritate, ut sis verus adorator, & des fructum in omni tempore.

Absit tamen ut negligas cæremonias & mortificationes exteriores; his enim Deus colitur & placatur, elevatur mens, & ædificantur fideles, quia invisibilia Dei per ea quæ facta sunt intellecta conspiciuntur. Præterea anima & corpore constas: nonne æquum est ut hæc & istud obsequium Deo præstent?

Ut autem in omnibus servias Domino in justitia & veritate, stude collectioni internæ, evacua à rebus omnibus mentem

tuam, maximè ante orationem & quodcumque exercitium spirituale. Quapropter Sancti ante orationem conabantur exuere se ab omni cogitatione rerum externarum, soliusque Dei memoriam corde gerere. Sic de Sancto Francisco traditur, cum Ecclesiam oraturus ingrederetur, solitum dicere: *Manete hic cogitationes meæ donec egrediar; & ubi opus Dei implevero, si indigeam vobis, iterum vos assumam.*

Eodem modo se hortabatur S. Bernardus, ante orationem dicens: *Intentiones, cogitationes, affectiones, & omnia interiora mea venite, ascendamus ad montem, ubi Dominus videt & videtur; curæ & sollicitudines, anxietates, pœna, servitutes expectate me cum asino isto corpore, donec ego cum puero, intelligentia scilicet & oratione, usque illuc properantes, postquam adoraverimus, revertamur.*

Si inter sacras actiones distraharis, placidè mentem recollige, ad amam solitudinem devotioni internæ congruentem, idque exemplo Christi, qui, dimissa turba, ascendit in montem solus orare; vespere autem facto solus erat ibi. Quòd si medios inter labores, medias inter turbas orare & adorare debeas, fac tibi solitudinem in corde tuo, ut Sancta Catharina Senensis, & ut S. Franciscus Xaverius; & da operam ut dum

mens attendit exercitiis spiritualibus, cor repleatur devotionis pinguedine & fructu.

ARTICULUS III.

Puritas intentionis.

Omne quodcumque aut in verbo aut in opere facis, omnia in gloriam Dei fac, non quærens placere hominibus, sed Deo, qui est principium & finis. Hanc puram intentionem placendi Domino renovare opus est vespere, mane, meridie, in principio & decursu cujuslibet operis. Si oculus tuus sit semper simplex, totum corpus semper lucidum erit; sine intermissione orabis, ac consummatus in brevi explebis tempora multa; & quamvis sis in pauca fidelis, thesaurizabis tibi thesauros in cælo, maximè si omnia opera facias in unione intentionum & meritorum Christi Jesu, à quo omnis nostra sufficientia est & gloriatio. Quòd si cupiens videri ab hominibus, quæras gloriam tuam; quantumvis vir divitiarum, eum dormies somnium tuum, in manibus tuis nihil invenes; etiam si jejunaveris, dæmonia ejeceris, ac in mundo mirabilia magna feceris, audies proculdubio illud formidabile verbum: *nescio te, jam mercedem accepisti.* Elige.

ARTICULUS IV.

Ordo temporis & actionum.

Quæ à Deo sunt, ordinata sunt. Deus omnia fecit in pondere, in numero, & mensura. Omnia secundum ordinem fiant; ordo ducit ad Deum. *s. Aug.* Igitur ordinem sequere, quoad ejus fieri poterit, toto vitæ tempore; observa tempus cuilibet actioni destinatum simul & consentaneum, observa pariter locum aptiorem secundum beneplacitum Christi; hæc enim temporis, loci, & modi observatione Deus, qui bonorum nostrorum non indiget, magis delectatur quam ipsa actione. Fidelis sermo, acceptione dignus! Quis placere Deo, quis thesaurizare sibi in cælo thesauros singulis momentis non properet?

ARTICULUS V.

Perseverantia in bonis actibus.

Dominus, cui servis, idem ipse est & in sæcula. Qui perseveraverit usque in finem, hic salvus erit. Quapropter fidelis sis usque ad mortem. Et quoniam milita

est vita hominis super terram, necesse est ut insurgentibus undiquè difficultatibus, jugiter & fortiter resistas.

Igitur hoc serîo considerandum est, perfectionem tuam in hoc consistere, ut quod justum est justè persequaris, & ut actiones, præsertim ex officio & ex vocatione tibi incumbentes perfectè, & constanter obeas. Si rem grandem diceremus tibi, certè facere deberes; quantò magis quia nunc dicimus tibi: *in pauca tui muneris fidelis sis?* Si in hoc modico iniquus sis, nonne inexcusabilis es? Arduum quidem opus est, sed Deus impossibilia non jubet; sed jubendo monet & facere quod possis, & petere quod non possis, & adjuvat ut possis. *Trid.*

Contende, charissime Frater, ad eò honestè & perfectè omnia opera tua facere, ut proportione servata de te dicatur quod & de Christo Jesu: *benè omnia fecit.* Si omnia vel minutissima dignè Deo, sanctè, ordinatim, & constanter opereris, particula boni diei non præteribit te, dies pleni invenienter in te, morieris plenus dierum: erit mors tua pretiosa in conspectu Domini, poteris tandem sic in Domino gloriari: *Domine, quinque talenta tradidisti mihi, ecce alia quinque superlucratus sum.*

Hoc est omnis homo, cætera vanitas